

Sygn. akt II Ca 945/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariusz Broda (spr.)

Sędziowie: SSO Magdalena Bajor-Nadolska

SSO Teresa Kolbuc

Protokolant: protokolant sądowy Beata Wodecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 października 2013 r. sprawy

z wniosku W. C.

z udziałem H. C. (1), T. D., H. L., H. C. (1), T. C., J. C. (1)

o stwierdzenie nabycia praw do spadku po J. C. (2), M. C., J. C. (2)

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim

z dnia 27 maja 2013 r. sygn. akt VI Ns 328/13

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie, znieść postępowanie w całości i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Ostrowcu Świętokrzyskim do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

sygn. akt II Ca 945/13

UZASADNIENIE

W. C. , przed Sądem Rejonowym w Ostrowcu Świętokrzyskim , domagał się stwierdzenia nabycia spadku (wraz z wchodzącym w jego skład gospodarstwie rolnym), na podstawie ustawy , po J. C. (2) , M. C. oraz J. C. (2).

Uczestnicy T. D., T. C., J. C. (1), H. C. (2), H. L., H. C. (1), H. C. (3), przyłączyli się do wniosku.

Postanowieniem z dnia 27.05.2013r. Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim stwierdził, że:

- spadek po J. C. (2) na podstawie ustawy nabyli: żona M. C. oraz dzieci – J. C. (2), T. D., H. L. – po 1/4 części każde z nich , przy czym wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne nabyli – J. C. (2) i H. L. – po 1/2 części każde z nich;
- spadek po M. C., nabyły dzieci - J. C. (2), T. D., H. L. – po 1/3 części każde z nich, przy czym wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne nabyli – J. C. (2) i H. L. – po 1/2 części każde z nich;
- spadek po J. C. (2), nabyli – żona H. C. (3) oraz dzieci – T. C., W. C., J. C. (1) – po 1/4 części każde z nich.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy , przytaczając poczynione ustalenia faktyczne oraz powołując obowiązujące w dacie otwarcia każdego ze spadków podstawy ustawowego porządku dziedziczenia , także w zakresie obejmującym przesłanki do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, doszedł do wniosku, że w przypadku J. C. (2) oraz M. C., krąg spadkobierców jest taki na jaki wskazuje w/w postanowienie , natomiast , spadek po J. C. (2) na podstawie ustawy nabyli : żona H. C. (1) oraz dzieci – H. C. (3), T. C., W. C., J. C. (1) (czyli częściowo odmiennie niż stwierdzało to w/w postanowienie).

Postanowienie w zakresie dotyczącym stwierdzenia nabycia praw do spadków po J. C. (2) i M. C., w części w jakiej obejmowały one gospodarstwo rolne – na rzecz H. L. oraz w zakresie dotyczącym braku stwierdzenia praw do spadku po J. C. (2) na rzecz córki H. C. (3), zaskarżył W. C.. Zarzucił:

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, a także naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów , co w efekcie doprowadziło do błędnego przyjęcia , że H. L. spełniała przesłanki do dziedziczenia gospodarstwa rolnego ;

- naruszenie art. 931 par. 1 kc poprzez pominięcie w kręgu spadkobierców ustawowych po J. C. (2), jego córki H. C. (3).

W związku z powyższym , wniósł o:

1/ o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie iż:

- wchodzące w skład spadku po J. C. (2) gospodarstwo rolne dziedziczy żona M. C. i syn J. C. (2) – po 1/2 części każde z nich , natomiast wchodzące w skład spadku po M. C. gospodarstwo rolne , dziedziczy syn J. C. (2);

- spadek po J. C. (2) dziedziczy także córka – H. C. (3);

2/ ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co na następuje

Apelacja, jest zasadna, o ile prowadzi do uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd II instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji , a w granicach zaskarżenia bierze pod uwagę z urzędu nieważność postępowania (art. 378 par. 1 kpc), a więc także i to , że skład sądu orzekającego w I instancji pozostawał sprzeczny z przepisami prawa (art. 379 pkt. 4 kpc).

Postępowanie przed Sądem Rejonowym w Ostrowcu Świętokrzyskim , na skutek którego zapadło zaskarżone postanowienie, zostało dotknięte właśnie taką nieważnością. Tej treści wniosek Sąd Okręgowy wyprowadził po dokonanej z urzędu analizie treści dokumentu z dnia 26.11.2012r. , stwierdzającego przeniesienie z dniem 1.01.2013r. Sędziego Sądu Rejonowego w Opatowie M. B. do Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim, a podpisanego z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości W. H..

Przewidziane w treści art. 75 par. 3 wz wz art. 75 par. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 27.07.2001r. (j.t. Dz.U. z 2013r. , poz. 427) Prawo o ustroju sądów powszechnych uprawnienie do przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe przysługuje wyłącznie Ministrowi Sprawiedliwości , w związku z czym nie może być przekazane innej osobie , w tym sekretarzowi lub podsekretarzowi stanu. W tej sytuacji decyzja o takim przeniesieniu, podjęta przez jedną z tych dwóch ostatnio wymienionych osób , jest wadliwa (bezprawna) , a sędzia którego ona dotyczy nie może wykonywać władzy jurysdykcyjnej w obszarze sądu , do którego został przeniesiony. Skład orzekający z jego udziałem , pozostaje sprzeczny z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt. 4 kpc. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17.07.2013r. oraz jej uzasadnieniu (III CZP 46/13 , Biul. SN 2013/7/8, Lex nr 1350216). Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział II Cywilny- Odwoławczy , a więc i Sąd w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę , w pełni podziela i aprobuje tej treści stanowisko wraz całokształtem argumentacji, która po pierwsze uwzględnia

fundamentalne podstawy ustrojowe (wynikające z istoty trójpodziału władzy) i wynikające stąd granice pomiędzy administrowaniem wymiarem sprawiedliwości , a poszanowaniem zasady niezależności sądu powszechnego oraz niezawisłości orzekających w nim sędziów , po drugie - aktualny stan prawny , który prowadzi do takich, a nie innych konsekwencji , także w zakresie nieważności postępowania , o ile w składzie orzekającym brał udział sędzia w ten sposób „przeniesiony”. Jak słusznie podkreśla Sąd Najwyższy , uchwała pełnego składu SN z dnia 14.11.2007r. (BSA I- 4110-5/07) , nie może mieć żadnego znaczenia z punktu widzenia analizowanego zagadnienia, albowiem dotyczy innej sytuacji, tj. delegowania sędziego do innego sądu, za jego zgodą. Tym samym czynność Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości w zakresie delegowania sędziego (z jego woli) do orzekania w innym sądzie , wpisuje się tylko i wyłącznie w sferę administrowania wymiarem sprawiedliwości , a więc nie ma charakteru konstytucyjnego , w tym znaczeniu, że miałyby kreować nowy stan w zakresie przydziału służbowego sędziego na skutek zniesienia sądu, a więc niezależnie od woli samego sędziego. Na tym polega istota rozróżnienia tych dwóch stanów faktycznych , a w konsekwencji tego i odpowiedź na pytanie o zakres uprawnień Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości i sferę powinności Ministra Sprawiedliwości, co Sąd Najwyższy w w/w uchwale z dnia 17.07.2013r. w sposób przekonujący wyeksponował.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 par. 2 kpc w zw.z art. 13 par. 2 kpc orzekł, jak w sentencji.